

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра обліку та інформаційних технологій у бізнесі

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з науково-педагогічної роботи ХТЕІ КНТЕУ

 А. В. Катаєв
« 31 » 08 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний аудит

(повна назва навчальної дисципліни)

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр

(бакалавр чи магістр)

року набору

2017

галузі знань

29 Міжнародні відносини

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

292 Міжнародні економічні відносини

(шифр і найменування спеціальності)

напряму підготовки

(шифр і найменування напряму підготовки)

спеціалізації

Міжнародний бізнес

(найменування спеціалізації)

Харків, 2018 рік

Розробник Польова Тетяна Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

доцент кафедри обліку та інформаційних технологій у бізнесі
(посада повністю)

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання повністю)

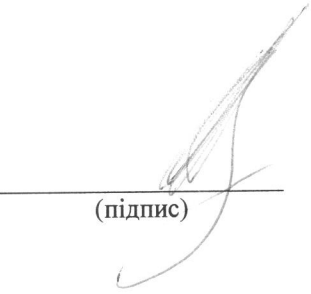
Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
обліку та інформаційних технологій у бізнесі
(назва кафедри)

протокол № 1 від 31.08.2018 р.

Програму розглянуто та схвалено на засіданні методичної комісії факультету
економіки та управління
(назва факультету)

протокол № 1 від 31.08.2018 р.

Голова методичної комісії

(підпис)

О. М. Гавриш
(ініціали та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний аудит» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини науково-педагогічними працівниками ХТЕІ КНТЕУ.

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок щодо здійснення аудиту суб'єктів господарювання на міжнародній арені.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальна методологія і методика здійснення аудиторської перевірки підприємства-клієнта.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Аудит» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Міжнародна безпека», «Міжнародна стратегія економічного розвитку».

НАВЧАЛЬНИЙ ВІДДІЛ
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим;

ЗК 2. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом;

ЗК 3. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами;

ЗК 6. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків;

ЗК 10. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

фахових компетентностей:

ФК 4. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях та налагоджувати комунікації між ними;

ФК 12. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами;

ФК 15. Аналіз статистичної та фінансової звітності з метою визначення конкурентних позицій міжнародних бізнес-суб'єктів.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін;

ПРН 16. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко- статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища;

ПРН 19. Уміння використовувати новітні підходи до ведення міжнародного бізнесу на основі аналізу фінансової звітності; готувати аналітичні звіти щодо результатів діяльності міжнародного бізнесу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність і предмет міжнародного аудиту

Сутність аудиту, його історичний розвиток. Поняття про аудиторську діяльність та її складові. Види аудиту. Об'єкти аудиторської діяльності. Функції аудиту за ринкових умов. Міжнародні аудиторські організації. Взаємозв'язок внутрішнього та зовнішнього аудиту. Постулати аудиту. Проблемні аспекти розвитку аудиту на міжнародній арені.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Мета аудиту. Загальні принципи аудиту та вимоги до нього. Управління аудиторською діяльністю. Правове регулювання аудиторської діяльності. Організація аудиторської діяльності. Статус аудитора та його сертифікація. Права і обов'язки аудиторів. Професійна етика аудиторів.

Тема 3. Методи і процедури аудиту

Сутність і зміст методичних прийомів аудиту. Процедури аудиту, їх види. Реалізація методичних прийомів аудиту. Критерії оцінювання фінансової звітності підприємства-клієнта.

Тема 4. Аудиторський ризик, його види

Принцип суттєвості в аудиті. Фактори, що визначають суттєвість помилки. Аудиторський ризик і методика його визначення. Властивий ризик. Ризик контролю. Ризик невиявлення. Прийнятний рівень аудиторського ризику. Оцінка надійності системи внутрішнього контролю і аудиту на підприємстві. Економічна сутність, зміст помилок та причини їх виникнення.

Тема 5. Планування аудиту

Стадії аудиторського процесу. Попередній етап аудиту. Дослідна (основна) і завершальна стадії аудиторського процесу. Підготовка документів на проведення аудиту. Планування аудиторської перевірки і окремих напрямків її проведення.

Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Поняття аудиторської вибірки і її значення. Аудиторські докази, їх класифікація. Вимоги до аудиторських доказів. Методика одержання доказів перевіряючим. Залучення до перевірки додаткових фахівців (оцінювачів, юристів). Поняття та класифікація робочих документів аудитора. Методика складання робочих документів аудитора. Порядок накопичення інформації у них, зберігання і використання робочих документів аудитора.

Тема 7. Аудит фінансової звітності

Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі. Аудит операцій з коштами. Аудит дебіторської заборгованості та зобов'язань. Аудит

необоротних активів. Аудит запасів. Аудит розрахунків з оплати праці. Аудит витрат діяльності. Аудит власного капіталу. Аудит доходів і результатів діяльності. Аудит фінансової звітності. Аудит фінансового стану підприємства.

Тема 8. Аудиторський висновок, як підсумковий документ за результатами перевірки

Сутність і структура аудиторського висновку. Основні вимоги до аудиторських висновків. Види аудиторських висновків. Безумовно позитивний висновок. Умовно-позитивний висновок. Негативний висновок. Відмова від надання висновку. Аудиторський звіт. Вимоги щодо складання звіту.

Тема 9. Аудиторські послуги та контроль їх якості

Поняття про послуги аудиторських фірм та їхні види. Супутні та інші послуги. Необхідність контролю якості аудиторських послуг. Контроль якості аудиту історичної фінансової інформації. Події після дати балансу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Сутність і предмет міжнародного аудиту																		13		1				12
Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення																		22	1	1				20
Тема 3. Методи і процедури аудиту																		20	1			1		18
Тема 4. Аудиторський ризик, його види																		22	1			1		20
Тема 5. Планування аудиту																		22	1			1		20
Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора																		18						18
Тема 7. Аудит фінансової звітності																		22	1			1		20
Тема 8. Аудиторський висновок, як підсумковий документ за результатами перевірки																		21	1					20
Тема 9. Аудиторські послуги та контроль їх якості																		20						20
Курсова робота																								
Усього годин / кредитів ECTS																		180/6	6	2	4			168

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки					
		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття						
	Семінарські заняття						
	Практичні заняття						
	Лабораторні заняття						
	Курсова робота (проект)						
	Самостійна робота студентів						
	Усього годин						
Денна скорочена	Лекційні заняття						
	Семінарські заняття						
	Практичні заняття						
	Лабораторні заняття						
	Курсова робота (проект)						
	Самостійна робота студентів						
	Усього годин						
Заочна повна	Лекційні заняття						
	Семінарські заняття						
	Практичні заняття						
	Лабораторні заняття						
	Курсова робота (проект)						
	Самостійна робота студентів						
	Усього годин						
Заочна скорочена	Лекційні заняття		4	2			
	Семінарські заняття		2				
	Практичні заняття			4			
	Лабораторні заняття						
	Курсова робота (проект)						
	Самостійна робота студентів		84	84			
	Усього годин		90	90			

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	Система нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності				1
Тема 3. Методи і процедури аудиту	Методичні прийоми аудиту і процедури				1
Тема 4. Аудиторський ризик, його види	Методика визначення аудиторського ризику. Ризик не виявлення, ризик контролю				1
Тема 5. Планування аудиту	Складання плану перевірки, програми аудиту				1
Тема 7. Аудит фінансової звітності	Організація аудиту фінансової звітності, принципи і критерії її оцінювання				1
Тема 8. Аудиторський висновок, як підсумковий документ за результатами перевірки	Аудиторський висновок, як підсумковий документ за результатами перевірки				1
Усього					6

Лекційний матеріал наведено у [1-4, 7, 8, 17, 20].

5.2. Теми семінарських занять

Теми дисципліни	Тема семінарського заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Сутність і предмет міжнародного аудиту	Сутність і предмет міжнародного аудиту				1
Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення				1
Усього					2

Завдання до семінарських занять наведено у [12, 14].

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 3. Методи і процедури аудиту	Реалізація методичних прийомів аудиту, використання аудиторських процедур				1
Тема 4. Аудиторський ризик, його види	Складання моделі аудиторського ризику				1
Тема 5. Планування аудиту	Розробка плану і програми аудиту				1
Тема 7. Аудит фінансової звітності	Аудит фінансової звітності				1
Усього					4

Завдання до практичних занять наведено у [5, 9, 10].

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Опрацювання Інтернет-ресурсів за певною проблематикою навчальної дисципліни.
4. Самостійне вирішення практичних завдань.
5. Підготовка до семінарських занять, тестування.
6. Підготовка до поточного та підсумкового контролю.

Питання навчальної дисципліни, які пропонуються для самостійного вивчення

Тема 1.	1. Функції аудиту за ринкових умов
2. Відмінності аудиту від ревізії
3. Аудит у системі господарського контролю та його необхідність
Тема 2.	1. Вимоги до аудиту згідно МСА
2. Поняття ризику завдань з надання впевненості
3. Нові правила сертифікації аудиторів
Тема 3.	1. Аудиторська перевірки необоротних активів та інвестицій
2. Контроль аудитором грошових коштів і дебіторської заборгованості
3. Аудит довгострокових та короткострокових зобов'язань
Тема 4.	1. Взаємозв'язок між компонентами аудиторського ризику та їх вплив на вибір стратегії перевірки
2. Аудит вхідних та вихідних потоків грошових коштів
3. Розрахункові помилки і обман
Тема 5.	1. Основні етапи аудиту
2. Особливості планування перевірки діяльності клієнта
Тема 6.	1. Методика отримання аудиторських доказів
2. Аудит непередбачених зобов'язань
Тема 7.	1. Основні положення з проведення огляду фінансових звітів
2. Інформаційне забезпечення аудиторської перевірки фінансово-господарської звітності
3. Обов'язковий аудит фінансової звітності
Тема 8.	1. Мета заключного етапу перевірки та процедури, які виконує аудитор на ньому
2. Види аудиторських висновків
Тема 9.	1. Система контролю якості аудиторських послуг
2. Організація супутніх послуг.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)										Підсумковий контроль	Сума
	Усього	у тому числі за темами										
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9		
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)			Підсумковий контроль	Сума
	усього	у тому числі за видами активності			
		вид 1	вид 2		
2018/2019	30	20	10		30
2019/2020	30	20	10	40	70
Разом					100

Видами активності студента з навчальної дисципліни протягом семестру є:
 вид 1 – тестування за темами.
 вид 2 – виконання завдань.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів заочної форми навчання: тестування, виконання завдань.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни (відпрацювання всіх практичних занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 34 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамen.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА, ДОПОМІЖНА)

10.1. Основна література

1. Аудит : підручник / [О. А. Петрик, В. О. Зотов, Б. В. Кудрицький та ін.]; за заг. ред. проф. О. А. Петрик. – Київ : КНЕУ, 2015. – 498 с.
2. Аудит в економічній системі України: сучасний стан та концепція розвитку : монографія / В. В. Рядська. – Чернігів : Лозовий В. М., 2014. – 472 с.
3. Виноградова М. О. Аудит : навчальний посібник / М. О. Виноградова. – Київ : ЦНЛ, 2014. – 500 с.
4. Огійчук М. Ф. Аудит : навчальний посібник / М. Ф. Огійчук, І. І. Рігульна, І. Т. Новіков. – Київ : Алерта, 2016. – 752 с.

10.2. Допоміжна література

5. Андросова О. Ф. Методика аудиту основних засобів і нематеріальних активів та її вплив на якість аудиту / О. Ф. Андросова, К. А. Калугіна // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 3. – Т. 3. – С. 250-255.
6. Антонюк О. Р. Еволюція нормативного забезпечення аудиторських послуг: часовий аспект та вектор розвитку / О. Р. Антонюк // Financial and Economic Security and Accounting and Analytical Support in Business : monograph : L. Kindratska, K. Pavlov, L. Shpak, O. Yatsenko [et.al] ; edited by V. Yatsenko. – East West Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2016. – С. 233-244.
7. Великий Ю. В. Організаційні етапи внутрішнього аудиту на підприємстві / Ю. В. Великий, Є. Г. Юрін // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 24. – С. 53-55.
8. Котенко Л. М. Облік, аудит і аналіз нематеріальних активів: сучасний стан, проблеми, тенденції розвитку : монографія / Л. М. Котенко, Т. В. Польова. – Харків : ХДУХТ, 2008. – 175 с.
9. Мардус Н. Ю. Особливості організації і методики обліку і аудиту фінансової звітності в умовах адаптації до міжнародних стандартів / Н. Ю. Мардус // Журнал Київського університету ринкових відносин. Економіка. Бізнес-адміністрування. Право. – 2017. – № 2(2). – С. 254-264.
10. Польова Т. В. Внутрішній аудит грошових коштів для підприємств автотранспортної галузі / Т. В. Польова, О. М. Петік // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 19. – С. 541-546.
11. Польова Т. В. Збірник тестових завдань з дисципліни «Аудит» для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» економічних спеціальностей / Т. В. Польова. – Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2018. – 37 с.
12. Редько О. Ю. Проблеми інституту аудиту в Україні / О. Ю. Редько // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. – 2014. – № 2. – С. 200-209.
13. Саямон-Міхеєва К. Д. Ціна і цінність аудиторських послуг / К. Д. Саямон-Міхеєва, В. П. Саямон // Економіка та держава. – 2017. – № 6. –

С. 31-33.

14. Шендригоренко М. Т. Актуальні проблеми аудиту та напрями їх вирішення / М. Т. Шендригоренко // Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – 2016. – Т. 21. – Вип. 10(52). – С. 144-148.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

15. Порядок застосування до аудиторів (аудиторських фірм) стягнень за неналежне виконання професійних обов'язків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apu.com.ua/files/temp/1892138889.doc>. – Станом на 28.08.2019. – Назва з екрана.

16. Методичні рекомендації щодо забезпечення аудиторськими фірмами системи зберігання аудиторської документації та іншої конфіденційної інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apu.com.ua/files/temp/833546211.doc>. – Станом на 28.08.2019. – Назва з екрана.

17. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [Електронний ресурс] : видання 2016-2017 рр. – Режим доступу: <https://www.apu.com.ua/2018/09/28>. – Станом на 28.08.2019. – Назва з екрана.

18. Планування аудиту фінансової звітності [Електронний ресурс] : Міжнародний стандарт аудиту 300 від 15.12.2009 р. – Офіційний веб-сайт Аудиторської палати України. Міжнародні стандарти аудиту : [база даних]. – Режим доступу: https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_pdf. – Станом на 25.06.2019. – Назва з екрана.

19. Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту [Електронний ресурс] : Міжнародний стандарт аудиту 200 від 15.12.2009 р. – Офіційний веб-сайт Аудиторської палати України. Міжнародні стандарти аудиту : [база даних]. – Режим доступу: https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_pdf. – Станом на 25.06.2019. – Назва з екрана.

20. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових засобів, документів і розрахунків [Електронний ресурс] : постанова № 69 від 11.08.94 р. // Міністерство фінансів України: офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>. – Станом на 25.06.2019. – Назва з екрана.

21. Концептуальна основа контролю аудиторської діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apu.com.ua/files/temp/2099327807.doc>. – Станом на 28.08.2019. – Назва з екрана.